

V Bruseli 2. júna 2017
(OR. en)

9934/17

POLGEN 83

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	Napredovanie v strategickom programe 18-mesačný program Rady (1. júla 2017 – 31. decembra 2018)

Delegáciám v prílohe zasielame 18-mesačný program Rady, ktorý vypracovalo budúce estónske, bulharské a rakúske predsedníctvo a vysoká predstaviteľka, predsedníčka Rady pre zahraničné veci.

I. ÚVOD

Trojica predsedníctiev sa bude usilovať nájsť spoločné riešenia s cieľom budovať spoločnú budúcnosť. Musíme zlepšiť komunikáciu s občanmi a ich zapojenie a sústrediť sa na ich očakávania, najmä ak ide o pracovné miesta, rast a bezpečnosť. Tento 18-mesačný program je zameraný na budúcnosť a vychádza z očakávaní občanov, pričom sa sústreďuje na spoločné riešenie výziev, ktorým čelíme, na posilnenie dôvery voči Európskej únii, jej priblíženie k občanom a v súlade so zásadami lepšej tvorby práva aj zjednodušenie života a podnikania prostredníctvom hmatateľných výsledkov a. Zameranie a priority programu zohľadňujú strategický program Európskej rady a iniciatívy vychádzajúce zo spoločného vyhlásenia o legislatívnych prioritách EÚ na rok 2017. Trojica predsedníctiev bude v súlade s Rímskou deklaráciou pokračovať aj v rokovaníach o budúcnosti EÚ27.

II. ÚNIA PRE ZAMESTNANOSŤ, RAST A KONKURENCIESCHOPNOSŤ

Európa sa postupne zotavuje z krízy. Európska ekonomika rastie miernym tempom a nezamestnanosť pomaly klesá. Medzinárodnému kontextu však dominuje neistota a otázky vyvolané globalizáciou a zmenami technológií. V tomto rýchlo sa meniacom svete musí Únia využiť vznikajúce príležitosti a vytvoriť podmienky, aby sa Európa dokázala adaptovať na nové situácie, zachovať náš spôsob života a aby priniesla hospodársky a sociálny pokrok pre všetkých. Kľúčovým faktorom je aj naďalej posilnenie investícií, a to verejných i súkromných.

Jednotný trh

Európsky jednotný trh je jedným z hlavných úspechov EÚ a najvýznamnejších zdrojov hospodárskeho rastu. Je prínosom pre európskych spotrebiteľov, pracovníkov a podniky a prináša im reálne výhody, najmä lepšie životné a pracovné podmienky.

Trojica predsedníctiev dokončí prácu na rôznych iniciatívach a opatreniach týkajúcich sa digitálneho jednotného trhu. Vďaka včasnému dobudovaniu konkurencieschopného digitálneho jednotného trhu dostanú občania a podniky nové príležitosti využívať inováciu a potenciálny rast a tiež sa budú vytvárať pracovné miesta a podporovať konkurencieschopnosť EÚ. Bude sa tiež pokračovať v práci na prehlbovaní ostatných aspektov jednotného trhu.

Do tejto prioritnej oblasti patria tieto úlohy:

- Napredovať pri realizácii *rôznych aspektov jednotného trhu* s dôrazom na vykonávanie a presadzovanie pravidiel jednotného trhu vrátane praktických opatrení uvedených v balíku opatrení týkajúcich sa dodržiavania predpisov a v návrhu zameranom na presadzovanie, a s dôrazom na *odstránenie ostávajúcich prekážok* prostredníctvom dokončenia rôznych iniciatív uvedených v balíku zameranom na služby a tovar, ako aj prostredníctvom dodržiavania zásad lepšej regulácie, subsidiarity a zabezpečenia kvality právnych predpisov.
- Zlepšovať *konektivitu* a pokračovať v budovaní *konkurencieschopného a spravodlivého digitálneho jednotného trhu* podporou *cezhraničného elektronického obchodu* (online predaj tovaru, dodávanie digitálneho obsahu, reforma autorského práva, audiovizuálne mediálne služby, dodávanie balíkov) a prechodom na *inteligentnú ekonomiku* (voľný tok údajov, revízia regulačného rámca v oblasti telekomunikácií, iniciatívy v oblasti podnikového práva), ako aj posilnením *dôvery v digitálne služby a ich bezpečnosti* (nový balík zameraný na ochranu údajov).
- Rozvíjať *cezhraničné digitálne verejné služby* prostredníctvom ambiciózneho vykonávania zásad akčného plánu pre elektronickú verejnú správu na roky 2016 – 2020.
- Zintenzívniť *šírenie elektronickej identifikácie a dôveryhodných služieb* pre elektronické transakcie na vnútornom trhu (*e-IDAS*) s cieľom zrýchliť cezhraničné a medziodvetvové využívanie elektronickej identifikácie (*e-ID*) vrátane mobilných identifikačných a dôveryhodných služieb pre podniky schopné fungovať v digitálnom prostredí a tiež vo verejnom sektore.

- Pokročiť v preskúvaní agentúry ENISA a v aktualizácii stratégie kybernetickej bezpečnosti Európskej únie.
- Smerovať k udržateľnému, spravodlivému, konkurencieschopnému a bezpečnému *systému dopravy* (balík zameraný na mobilitu/iniciatívy v oblasti cestnej dopravy)
- Bojovať proti *daňovým podvodom* a zabezpečiť *spravodlivé a účinné zdaňovanie* (vrátane spoločného konsolidovaného základu dane z príjmov právnických osôb (CCCTB), pravidiel zverejňovania pre sprostredkovateľov, definitívneho režimu DPH, DPH na elektronický obchod a súvisiacich iniciatív).

Podnikanie a vytváranie pracovných miest

Podnikavosť ľudí, inovácia, ako aj investície do ľudského kapitálu, vzdelávania a zručností sú základom konkurencieschopnej ekonomiky založenej na vedomostiach a pre EÚ budú aj naďalej prioritou. Podpora podnikateľského prostredia a vytvárania pracovných príležitostí je aj naďalej kľúčovým faktorom pri zabezpečovaní úspechu podnikov, a najmä MSP, v Európe. Trojica predsedníctiev bude pracovať na riešení výziev spojených so zručnosťami a nedostatku zručností na premenlivom pracovnom trhu a v spoločnosti, s dôrazom na zamestnateľnosť, mobilitu, udržateľný rast a spravodlivú hospodársku súťaž. Hoci sa štatistiky zlepšujú, úroveň nezamestnanosti je stále privysoká, najmä pokiaľ ide o mladých ľudí a dlhodobo nezamestnaných, pričom sa prehĺbujú sociálne nerovnosti. Trojica predsedníctiev bude pokračovať v činnosti zameranej na riešenie nezamestnanosti mladých ľudí.

Do tejto prioritnej oblasti patria tieto úlohy:

- Podporovať *podnikavosť* a podporovať *malé a stredné podniky (MSP) a začínajúce podniky* tým, že sa zabezpečí prístup k alternatívnym formám financovania, podpora investície do inovácií, výskumu a rozvoja, zjednoduší prístup k produktom duševného vlastníctva, ktoré sú mimoriadne dôležité pre MSP, a zabezpečí systematické uplatňovanie zásady „najskôr myslieť na malých“.
- Podporovať zlepšovanie *zručností* pre všetkých s cieľom udržať vysokú úroveň konkurencieschopnosti a produktivity na pracovnom trhu.
- Dostatočným spôsobom pripravovať *mladých ľudí*, aby boli aktívni na trhu práce, a to tým, že sa im ponúkne to najlepšie vzdelanie a odborná príprava s cieľom zabezpečiť

produktívne a kvalitné pracovné príležitosti pre európskych občanov prostredníctvom plného využívania výhod jednotného trhu.

Environmentálna udržateľnosť

V EÚ platia niektoré z najprísnejších environmentálnych noriem na svete, ktoré pomáhajú chrániť zdravie a kvalitu života občanov, ako aj našu prírodu. Trojica predsedníctiev bude pokračovať v plnení programu 2030 OSN pre udržateľný rozvoj a ďalší ekologický rast, ktorý môže zohrávať zásadnú úlohu pri vytváraní pracovných miest, pri stimulácii inovácie a investícií, a tým zvyšovať konkurencieschopnosť EÚ.

Medzi prioritné oblasti patrí *obehové hospodárstvo* s dôrazom na ekologické a inovatívne iniciatívy, ktorých cieľom je efektívne využívanie zdrojov, znižovanie environmentálnych dôsledkov výroby a spotreby a vykonávanie opatrení zameraných na ochranu životného prostredia pred toxickými látkami.

Investície do budúcnosti

Európa sa dokáže vyrovnávať s výzvami, ktoré prinesie zajtrajšok, a držať si pevnú priemyselnú základňu, len ak bude pokračovať v stabilných investíciách do svojej budúcnosti. Vykonávanie investičného plánu pre Európu a podpora investícií sú naďalej kľúčové. V tejto súvislosti predstavuje rozpočet Únie mimoriadne dôležitý nástroj. Trojica predsedníctiev bude úzko spolupracovať v rámci každoročného rozpočtového procesu EÚ a nového viacročného finančného rámca (VFR) na obdobie po roku 2020. Prioritou pre trojicu predsedníctiev budú aj naďalej inteligentné investície do ľudského kapitálu a cezhraničnej infraštruktúry vrátane digitálnej, dopravnej a energetickej infraštruktúry, a to v súlade s Paktom stability a rastu. Budú sa podporovať synergie, koherentnosť a konzistentnosť v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov a tiež medzi týmito a centrálnymi spravovanými fondmi.

Do tejto prioritnej oblasti patria:

- *Viacročný finančný rámec (VFR) na obdobie po roku 2020*: ak sa zverejní návrh Komisie a budú vhodné podmienky na začatie ozajstnej diskusie.
- *Sektorové preskúmanie VFR v polovici trvania* (vrátane preskúmania programov Horizont 2020, Erasmus+ a Kreatívna Európa, Nástroja na prepájanie Európy a návrhu na zjednodušenie rozpočtových pravidiel) čím sa zabezpečí predvídateľnosť a pružnosť pri vykonávaní politík a priorít EÚ.
- *Dôraz na investície do rastu a pracovných miest vrátane výskumu a inovácie, cezhraničnej infraštruktúry, konektivity a vzdelávania* (Erasmus+, Nástroj na prepájanie Európy, Horizont 2020, ako aj príprava 9. rámcového programu, preskúmanie EVP, najmä pokiaľ ide o správu, výskumná časť akčného plánu v oblasti európskej obrany, rámcový program Euratomu).
- *Politika súdržnosti po roku 2020*: práca na jednoduchších a vyváženejších pravidlách pre európske štrukturálne a investičné fondy a posilnenie komplementárnosti fondov EÚ.
- *Zjednodušenie a modernizácia spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP)*, a to aj vzhľadom na prípravu medziinštitucionálnych rokovaní o budúcich parametroch na obdobie po roku 2020. SPP musí zaručiť stabilné podmienky výroby pre európskych poľnohospodárov, ako aj prispievať k stabilite trhu, opatreniam na účinné riadenie rizika a životaschopnosti vidieckych oblastí, aby bola schopná reagovať na globálny vývoj, zmenu klímy alebo extrémne poveternostné podmienky a aby dokázala zaručiť potravinovú bezpečnosť v Európe.

- Silná *priemyselná základňa* má pre hospodárstvo EÚ rozhodujúci význam. Trojica predsedníctiev bude uplatňovať široký, holistický a koherentný prístup s cieľom zabezpečiť, aby všetky priemyselné sektory v plnej miere využívali výhody digitálnej inovácie.
- EÚ tiež bude v prípade potreby ťažiť z potenciálu *makroregionálnych stratégií*.

Hospodárska a menová únia

Trojica predsedníctiev bude ďalej rokovať o prehĺbení hospodárskej a menovej únie (HMÚ) a tiež pokračovať v úsilí o dobudovanie bankovej únie a zrýchlenie tvorby únie kapitálových trhov.

Do tejto prioritnej oblasti patria:

- Napredovanie v diskusiách o *prehĺbení HMÚ*, pričom sa zachová integrita EÚ a jednotného trhu.
- Odstraňovanie ostávajúcich zraniteľných miest v bankovom sektore a dobudovanie a konsolidácia *bankovej únie* vrátane balíka zameraného na bankovú reformu.
- Vykonávanie opatrení uvedených v akčnom pláne na vybudovanie *únie kapitálových trhov* (ktorý sa má preskúmať v roku 2017) s cieľom dobudovať bankový sektor a poskytnúť reálnej ekonomike rozmanitejšie zdroje financovania.

III. ÚNIA, KTORÁ POSILŇUJE POSTAVENIE VŠETKÝCH SVOJICH OBČANOV A CHRÁNI ICH

Čoraz hlasnejšie sa ozýva volanie po tom, aby sa v rámci rozvoja sociálnej dimenzie zohľadnila meniac sa realita v európskych spoločnostiach a aby sa riešili otázky, ako sú napríklad rovnosť príležitostí a rodová rovnosť, prístup k vysokokvalitnému vzdelávaniu a na pracovný trh, mobilita pracovnej sily a spravodlivé pracovné podmienky, ako aj dostatočná a udržateľná sociálna ochrana, pričom sa budú rešpektovať právomoci a rozmanitosť členských štátov. Osobitná pozornosť sa bude venovať nárastu populizmu, rasizmu a nenávistných prejavov, ako aj rozporu, ktorý sa vníma medzi prioritami v oblasti migrácie a prioritami týkajúcimi sa utečencov. V tejto súvislosti bude predsedníctvo klásť mimoriadny dôraz aj na dodržiavanie zásad právneho štátu vo všetkých členských štátoch. Trojica predsedníctiev bude pokračovať v práci súvisiacej so sociálnou dimenziou, najmä pokiaľ ide o návrhy obsiahnuté v európskom pilieri sociálnych práv. Predsedníctva budú podporovať vykonávanie Pekinskej deklarácie a akčnej platformy. Budú tiež pokračovať v práci na Európskom akte o prístupnosti, a to aj vzhľadom na prebiehajúce vykonávanie Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, a tiež zohľadnia prínosy športu, pokiaľ ide o integráciu, sociálne začleňovanie a diverzitu.

Do tejto prioritnej oblasti patria:

- *Rovnaké zaobchádzanie a nediskriminácia, presadzovanie sociálnej spravodlivosti, boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu vrátane dôrazu na znižovanie chudoby detí, presadzovanie rodovej rovnosti a uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti a prístupnosť.*
- *Posilnenie postavenia mladých ľudí a zvýšenie zapojenia mládeže, a to aj rozvíjaním európskeho zboru solidarity, ktorý ponúka príležitosti získať skúsenosti v reálnom pracovnom prostredí, rozvíjať kompetencie a prispievať k rozvoju spoločnosti.*

- *Európsky pilier sociálnych práv* vrátane iniciatív zameraných na zosúladenie pracovného a rodinného života, rovnaké zaobchádzanie a rovnaké príležitosti, ako aj na zlepšenie zdravia a bezpečnosti pri práci; prístup k sociálnej ochrane a preskúmanie smernice o písomnom vyhlásení.
- *Modernizácia vzdelávania*, ako aj *spravodlivosť a rovnosť* v rámci vzdelávania s dôrazom na prierezové zručnosti, ktoré podporujú osobný rozvoj a posilnenie postavenia, ako aj sociálnu súdržnosť a na úlohu učiteľov, vedúcich pracovníkov na školách a iných pedagogických pracovníkov pri podpore vzdelávajúcich sa osôb.
- Aktualizácia nariadenia o *koordinácii sociálneho zabezpečenia* s cieľom prispôbiť ho novému vývoju v členských štátoch.
- *Európsky rok kultúrneho dedičstva 2018*, ktorý podporí sociálne začlenenie a lepšie chápanie EÚ prostredníctvom kultúry.
- Zmena smernice o *vysielaní pracovníkov* s cieľom zabezpečiť ochranu pracovníkov a spravodlivú hospodársku súťaž.

IV. SMEROM K ENERGETICKEJ ÚNII S PERSPEKTÍVNOU POLITIKOU V OBLASTI KLÍMY

Hlavné priority EÚ sú stáť na čele globálneho úsilia zmierňovať zmenu klímy a prispôbovať sa jej dôsledkom, ako aj vybudovať silnú energetickú úniu. Trojica predsedníctiev bude pokračovať v práci na modernizácii nášho hospodárstva a vo vykonávaní stratégie energetickej únie. Cieľom trojice predsedníctiev je dokončiť pravidlá pre vykonávanie Parížskej dohody a nadviazanie na ňu.

Do tejto prioritnej oblasti patria:

- Udržateľná, odolná a účinná *energetická únia*, ktorá dosiahne energetickú bezpečnosť prostredníctvom regionálnej spolupráce, ako aj diverzifikácie zdrojov, dodávateľov a trás a zároveň zabezpečí čo najmenšiu administratívnu záťaž, splní ciele legislatívnych návrhov obsiahnutých v balíku opatrení s názvom Čistá energia pre všetkých Európanov, zabezpečí integráciu trhu, najmä pokiaľ ide o obnoviteľné zdroje energie, a prispeje k investíciám, lepšej prepojenosti a spolupráci v rámci Energetického spoločenstva.
- *Politika v oblasti zmeny klímy*, prostredníctvom ktorej sa splnia záväzky prijaté podľa Parížskej dohody a ciele EÚ do roku 2030, s dôrazom na zníženie emisií skleníkových plynov v rámci systému EÚ na obchodovanie s emisiami (ETS), v sektoroch mimo ETS a na ETS v leteckom sektore, zohľadňujúc zásady spravodlivosti, solidarity a nákladovej účinnosti, tak ako sú uvedené v záveroch Európskej rady z októbra 2014. Trojica predsedníctiev bude presadzovať dekarbonizovanú, ekologickú a zdravú mobilitu a dopravné systémy.

V. ÚNIA SLOBODY, BEZPEČNOSTI A SPRAVODLIVOSTI

Záväzok zabezpečiť, aby Únia dokázala zaisťovať bezpečnosť, zaručovať spoločnú reakciu na základe spolupráce s cieľom riešiť meniace sa bezpečnostné hrozby a výzvy a ďalej prehĺbovať justičnú spoluprácu, patrí i naďalej medzi zásadné prvky. Prioritou trojice predsedníctiev bude pokrok pri riadení migrácie, a to jej vonkajšieho i vnútorného rozmeru. Malo by sa pokračovať v úsilí o riešenie krátkodobých výziev súvisiacich s nedávnymi migračnými tokmi, ako aj dlhodobých aspektov migrácie na základe európskej migračnej agendy. Občania EÚ tiež od svojich vlád očakávajú, že im zaručia bezpečnosť a že pri tom budú plne rešpektovať základné práva. Vzhľadom na vzrastajúce bezpečnostné výzvy a neistú globálnu situáciu je nevyhnutné, aby Únia podporila členské štáty v ich úsilí o zaručenie vnútornej bezpečnosti a v boji proti terorizmu. Trojica predsedníctiev bude pokračovať v práci na Európskom programe v oblasti bezpečnosti s cieľom vybudovať ozajstnú bezpečnostnú úniu, napríklad posilnením bezpečnosti prostredníctvom zapojenia občanov, vychádzajúc pri tom z prístupov, ako je napríklad spolupráca polície s obyvateľstvom, posilnením zapojenia občianskej spoločnosti vrátane náboženských komunit a prostredníctvom najmodernejších bezpečnostných systémov v reálnom a digitálnom svete.

Do tejto prioritnej oblasti patria:

- *Vykonávanie Európskeho programu v oblasti bezpečnosti* a relevantných častí *európskej migračnej agendy* s osobitným zameraním na zlepšenie funkcií a interoperability existujúcich rozsiahlych informačných systémov (Eurodac, Schengenský informačný systém, Vízový informačný systém, Európsky informačný systém registrov trestov) a na zavedenie nových (systém vstup/výstup, ETIAS), revíziu právneho rámca agentúry EU-LISA, ako aj na optimalizáciu výmeny informácií medzi orgánmi presadzovania práva, bezpečnostnými službami a agentúrami EÚ zavádzaním spoločných noriem a postupov a na dosiahnutie technickej kompatibility s cieľom zabezpečiť lepšie opätovné využívanie existujúcich údajov. Sem patrí aj zvyšovanie účinnosti existujúcich nástrojov na boj proti terorizmu, financovaniu terorizmu, praniu špinavých peňazí, počítačovej kriminalite a organizovanej trestnej činnosti, okrem iného aj prostredníctvom posilnenia spolupráce špeciálnych zásahových jednotiek prostredníctvom posilnenej siete ATLAS a vykonávanie politického cyklu EÚ zameraného na organizovanú a závažnú medzinárodnú trestnú činnosť, ako aj opatrenia zamerané na zlepšenie úrovne policajnej spolupráce, zohľadňujúc bezpečnostnú situáciu v susedstve a možný vplyv na vnútornú bezpečnosť Únie.
- *Predchádzanie radikalizácii a násilnému extrémizmu*: Cieľom trojice predsedníctiev je dospieť ku komplexnému a integrovanému prístupu k predchádzaniu násilnému extrémizmu, ktorý sa zameria aj na úlohu vzdelávania a medzikultúrneho dialógu a na dodržiavanie a ochranu spoločných hodnôt, základných práv a slobôd a právneho štátu.

- *Migrácia*: Ďalší rozvoj a vykonávanie opatrení s cieľom účinne riadiť migráciu a zabezpečiť koordinovanú reakciu na všetkých trasách; posilnenie vonkajších hraníc EÚ, zabezpečenie účinnej návratovej politiky a riešenie základných príčin migrácie; dokončenie reformy spoločného európskeho azylového systému s cieľom vybudovať stabilný, dobre fungujúci a spravodlivý azylový a migračný systém, pričom rozdelenie zaťaženia bude vychádzať z ozajstného zmyslu pre solidaritu a zodpovednosť; posilnenie spolupráce s tretími krajinami s cieľom zabrániť nepovolenému prekračovaniu hraníc a podpora osôb, ktoré potrebujú ochranu, ešte kým sú mimo Únie; posúdenie úlohy, ktorú legálna migrácia zohráva pri hospodárskom rozvoji a výsledkoch Únie, tiež splnenie záväzkov z Valletty, revízia smernice o modrej karte; posilnenie spolupráce s krajinami pôvodu a tranzitu (rámec pre partnerstvo v oblasti migrácie).
- *Spravodlivosť*: Rozvoj a podpora elektronickej justície a elektronických prostriedkov s cieľom umožniť efektívnejšiu spoluprácu prostredníctvom poskytovania lepšieho prístupu k spravodlivosti pre občanov a podniky a zvyšovať účinnosť súdnictva a váhu ďalších právnických profesií v členských štátoch. Posilnenie právneho rámca s cieľom lepšie chrániť najlepší záujem dieťaťa prostredníctvom posilnenia pravidiel rodičovských práv a povinností v cezhraničných prípadoch, ako aj civilných aspektov medzinárodných únosov detí a prehĺbenie justičnej spolupráce v oblasti medzinárodného občianskeho procesného práva. Podpora spolupráce členských štátov v oblasti boja proti korupcii. Ďalšie posilnenie systému vzájomného uznávania, pričom prioritou bude bezproblémové vykonávanie a uplatňovanie nástrojov, ktoré už boli prijaté v oblasti justičnej spolupráce, pokiaľ ide o trestné právo. Zriadenie nezávislej a výkonnej Európskej prokuratúry so silnými právomocami s cieľom zabezpečiť účinnú ochranu finančných záujmov EÚ prostredníctvom trestného súdnictva.

VI. ÚNIA AKO SILNÝ GLOBÁLNY AKTÉR

Medzinárodná situácia stavia pred EÚ závažné strategické výzvy. Na juhu pretrvávajú neistota, konflikty a nedostatky pri ochrane ľudských práv, zatiaľ čo na východe sa naďalej porušuje európsky bezpečnostný poriadok. Sme tiež konfrontovaní s hrozbami, ako sú napríklad terorizmus, hybridná vojna, kybernetické útoky, organizovaná trestná činnosť a násilný extrémizmus, ako aj s výzvami, napríklad neregulárnou migráciou a obchodovaním s ľuďmi. Trojica predsedníctiev je odhodlaná venovať sa týmto otázkam v úzkej spolupráci s členskými štátmi a partnerskými krajinami, pričom plne podporuje vedenie vysokej predstaviteľky/podpredsedníčky Komisie Federicy Mogheriniovnej. Budeme sa riadiť Globálnou stratégiou EÚ pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku, ktorá sa Rade predložila v júni 2016. Vykonávaním tejto globálnej stratégie sa vytvorí koherentný rámec vonkajších vzťahov EÚ vrátane ďalšieho rozvoja SZBP a SBOP v nasledujúcich rokoch. V prostredí, ktoré prináša mnoho výziev, bude dôveryhodná politika rozširovania založená na hodnotách EÚ a na zavedených zásadách podmienenosti a vlastných zásluh i naďalej investíciou do mieru, demokracie, prosperity, bezpečnosti a stability nášho kontinentu.

Do tejto prioritnej oblasti patria:

- *Vykonávanie globálnej stratégie EÚ v piatich prioritných oblastiach, ktoré sa určili v tejto stratégii:* 1. Bezpečnosť našej Únie. 2. Odolnosť štátov a spoločností, 3. Integrovaný prístup ku konfliktom a krízam, 4. Kooperatívne regionálne usporiadanie a 5. Globálne riadenie pre 21. storočie. V rámci všetkých týchto piatich blokov sa naďalej budú do všetkých našich politík začleňovať ako prierezové témy ľudské práva, ženy, mier a bezpečnosť, ako aj rodová rovnosť a posilnenie postavenia žien. Naš záväzok voči účinnému multilateralizmu a jeho aktívna podpora vrátane podpory inštitúcií, nástrojov a zavedených zásad, z ktorých vychádza, budú aj naďalej ústredným prvkom vonkajšej činnosti Únie. Ďalšou prierezovou témou, ktorá sa uplatní pri nadväzujúcich činnostiach, budú ciele trvalo udržateľného rozvoja. EÚ tiež posilní strategickú komunikáciu, investície a angažovanosť v oblasti verejnej diplomacie s cieľom priblížiť zahraničnú politiku EÚ občanom a zlepšiť komunikáciu s našimi partnermi. Schválenie komplexnej úrovne ambícií Európskou radou v decembri 2016 bolo dôležitým krokom v oblasti bezpečnosti a obrany. V marci 2017 sa prijali rozhodnutia o ďalších dôležitých krokoch v oblasti krízového riadenia SZBP, stálej štruktúrovanej spolupráce, koordinovaného výročného preskúmania v oblasti obrany a rozvoja civilných spôsobilostí, ktoré potom schválila Európska rada. Spolu s akčným plánom v oblasti európskej obrany, ktorý predložila Európska komisia vrátane návrhu vytvoriť Európsky obranný fond, ako i následným spoločným vyhlásením EÚ – NATO, známym ako Varšavská deklarácia, tak vznikol širší balík, o vykonávanie ktorého sa bude usilovať trojica predsedníctiev.

- *Migrácia:* Riešenie migrácie súvisí s mnohými oblasťami vonkajšej činnosti vrátane bezpečnosti, politického dialógu s tretími krajinami, rozvoja a humanitárnej pomoci. Medzi priority patrí pokračovanie vykonávania prístupu vychádzajúceho z rámca pre partnerstvo pokiaľ ide o spoluprácu s aktuálnymi prioritnými krajinami, pričom sa myšlienky tohto rámca budú podľa potreby plne uplatňovať aj vo vzťahu k iným geografickým oblastiam. Mimoriadne dôležité bude uplatňovanie holistického a adresného prístupu k tretím krajinám, tak ako sa to uvádza v rámci pre partnerstvo, zvyšovanie angažovanosti v centrálnom a východnom Stredozemí a vo vzťahu k partnerom v severnej Afrike, ako aj prehĺbovanie spolupráce s hlavnými krajinami pôvodu a tranzitu v Ázii, najmä s cieľom riešiť základné príčiny migrácie. V tejto súvislosti bude mať prioritu činnosť EÚ v centrálnom Stredozemí, ako aj činnosť v spolupráci s partnermi v severnej Afrike, napr. v Líbyi a subsaharských susediacich štátoch, pričom by sa malo intenzívnejšie spolupracovať s medzinárodnými organizáciami, ako sú Medzinárodná organizácia pre migráciu a UNHCR. Je tiež potrebné pokračovať v úsilí, aby sa zrealizovalo všetkých päť pilierov spoločného akčného plánu z Valletty. Ďalej sa zintenzívni humanitárna pomoc určená na riešenie následkov sýrskeho konfliktu, najmä v susediacich krajinách, aby sa zmiernila hrozba ďalšieho šírenia politickej a bezpečnostnej nestability. EÚ bude pozorne sledovať vývoj a vykonávanie vyhlásenia EÚ a Turecka z 18. marca 2016, čím sa zníži motivácia usilovať sa o neregulárny vstup do EÚ, a v prípade potreby prijme opatrenia. Zásadný význam bude mať aj naďalej dôraz na spoluprácu s krajinami na západobalkánskej trase a podpora pre tieto krajiny. EÚ bude ďalej zintenzívňovať spoluprácu v oblasti migrácie s Afganistanom, Pakistanom a Bangladéšom, pričom sa osobitne zameria na regionálne aspekty.

- *Rozširovanie/západný Balkán:* Budúcnosť západného Balkánu je v Európskej únii. Proces rozširovania predstavuje strategickú investíciu do mieru, demokracie, prosperity, bezpečnosti a stability v Európe. EÚ bude ďalej rozvíjať európsku perspektívu týchto krajín s cieľom posilniť odolnosť regiónu, a teda aj bezpečnosť samotnej EÚ. V tomto kontexte bude EÚ naďalej rozvíjať európsku perspektívu všetkých uvedených krajín. Cieľom EÚ je, aby každá krajina na svojej ceste do EÚ dosiahla konkrétny pokrok založený na výsledkoch. EÚ bude spolupracovať so všetkými krajinami v tomto regióne a sústredí sa na ďalšie posilňovanie inštitúcií, dobrej správy vecí verejných a právneho štátu; rozvoj dobrých susedských vzťahov vrátane regionálnej spolupráce; zmierňovanie rizík pre stabilitu vyplývajúcich z politickej polarizácie a podporu socioekonomického rozvoja.

- *Stabilizácia európskeho susedstva:* Všeobecným cieľom pre oblasť južného susedstva je aj naďalej dlhodobá udržateľná stabilita prostredníctvom podpory demokracie vrátane verejnej správy založenej na zásadách právneho štátu a posilnenia občianskej spoločnosti a sociálnej spravodlivosti v tomto regióne. EÚ vynaloží dodatočné úsilie, aby sa otvorila nová fáza spolupráce s krajinami južného susedstva s cieľom vybudovať účinnejšie partnerstvá v kontexte zrevidovanej európskej susedskej politiky na základe dôslednejšej diferenciácie a spoločnej zodpovednosti a zohľadňujúc dôležitosť budovania odolnosti. Zintenzívňujeme tiež spoluprácu s krajinami, ktoré vykonávajú zmysluplné politické a hospodárske reformy, počínajúc Tuniskom, Jordánskom, Marokom a Libanonom. V nadväznosti na medzinárodnú konferenciu s názvom Budúcnosť Sýrie a regiónu, ktorá sa uskutočnila v apríli 2017 v Bruseli a nadväzovala na londýnsku konferenciu z roku 2016 a kuvajtské konferencie v rokoch 2013 – 2015, EÚ prispeje k obnoveným pokusom dodať stimul rokovaniam sýrskych aktérov v Ženeve, ktoré sprostredkúva OSN, a to aj v súlade so stratégiou EÚ pre Sýriu. EÚ ešte viac zintenzívni úsilie o ukončenie krízy v Líbyi a bude pomáhať pri budovaní národných inštitúcií v tejto krajine. Budeme tiež napredovať v spolupráci s medzinárodnými partnermi s cieľom čeliť teroristickým skupinám ako sú Dá'iš/ISIS a ich totalitným ideológiám.

Pokiaľ ide o mierový proces na Blízkom východe, EÚ bude ďalej hľadať spôsoby ako priblížiť realizáciu riešenia v podobe existencie dvoch štátov. Vo vzťahu k východným krajinám bude EÚ neochvejne podporovať územnú celistvosť, nezávislosť a suverenitu všetkých svojich partnerov. EÚ bude naďalej zapájať Rusko do rokovaní o nezhodách a spolupracovať s ním, ak sa nájdu oblasti, v ktorých sa záujmy prelínajú. Jedným z kľúčových cieľov EÚ je demokracia, stabilita, prosperita a odolnosť krajín východného partnerstva. EÚ bude presadzovať plné vykonávanie dohody z Minska s cieľom ukončiť ukrajinský konflikt. EÚ bude vo svojom vzťahu k Východnému partnerstvu naďalej vychádzať zo zásad, ktoré sa dohodli na samite v Rige v roku 2015 a stanovili pri preskúmaní európskej susedskej politiky. Tým sa umožnia diferencované a individualizované vzťahy s partnermi na základe ich potrieb a cieľov a našich spoločných záujmov. Ich súčasťou je podpora pre reformné úsilie, ktoré má zásadný význam pre silné a prosperujúce spoločnosti vrátane právneho štátu, základných práv a silných a fungujúcich demokratických inštitúcií. Témou rokovaní na nasledujúcom samite v novembri 2017 bude potreba ďalších reforiem, stability a podpory EÚ v tejto oblasti, ako aj program na nasledujúce roky.

- *Posilnenie spolupráce mimo susedstva:* EÚ sa bude usilovať o pokrok v spolupráci zameranej na boj proti terorizmu, SZBP, energetickú bezpečnosť, ekonomiku a obchod so Spojenými štátmi americkými, ktoré budú aj naďalej nepostrádateľným partnerom pri takmer všetkých aspektoch vonkajšej činnosti EÚ. Dôraz sa tiež bude klásť na dohodu o strategickom partnerstve a Komplexnú hospodársku a obchodnú dohodu (CETA) s Kanadou. Jednou z dôležitých priorít bude uzavretie rokovaní o rámcových dohodách, ako aj obchodných a investičných dohodách v Ázii, najmä dohody o strategickom partnerstve s Japonskom. Na regionálnej úrovni ponúkajú príležitosť pozdvihnúť úroveň našich partnerstiev v meniacom sa medzinárodnom prostredí proces ASEM, samit EÚ – CELAC (október 2017), samit Afrika – EÚ (29. a 30. novembra 2017) a práca na obnovenom partnerstve s africkými, karibskými a tichomorskými krajinami. EÚ má tiež skutočný záujem na podpore stability a mierového riešenia konfliktov v Ázii a Afrike. EÚ sa v Strednej Ázii v súlade so stratégiou EÚ pre Strednú Áziu zameriava na podporu hospodárskeho rozvoja a dobrej správy vecí verejných s cieľom posilniť stabilitu regiónu. EÚ bude naďalej podporovať reformy a stabilizáciu v Afganistane v súlade s Dohodou o spolupráci, partnerstve a rozvoji medzi EÚ a Afganistanom a s budúcou stratégiou EÚ – Afganistan. Posilníme tiež etablované partnerstvá s medzinárodnými organizáciami, ako napríklad OSN, regionálnymi organizáciami, ako je ASEAN, a kľúčovými dlhodobými a novými globálnymi aktérmi, ako sú napríklad Brazília, Čína, India, Japonsko, Južná Kórea, Mexiko a Južná Afrika. EÚ je na globálnej úrovni aj naďalej odhodlaná aktívne pracovať na posilnení a univerzalizácii viacstranného odzbrojenia, nešírenia a zmlúv a režimov zameraných na kontrolu zbraní.

- *Rozvoj: Politika a spolupráca:* sú základnými prvkami vonkajšej činnosti EÚ a sústredia sa na vykonávanie 17 cieľov trvalo udržateľného rozvoja stanovených v programe trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030 v súlade s novým Európskym konsenzom o rozvoji. Začnú sa prípravné práce na nástrojoch vonkajšej činnosti pre obdobie po roku 2020, pričom sa náležite zohľadnia poznatky z preskúmania v polovici trvania. Nadviazanie na 1. svetový humanitárny samit sa zameria na lepšie prepojenie krátkodobej humanitárnej pomoci s dlhodobou rozvojovou spoluprácou. EÚ sa bude venovať účinnej humanitárnej pomoci s osobitným zameraním na dlhodobé vysídlenie a odolnosť.

- *Obchod:* Rastúci odpor voči globalizácii, ktorý vychádza z rôznych strán politického spektra v rámci EÚ aj mimo nej, sťažuje úsilie vlád ukázať občanom, pracovníkom a spotrebiteľom prínosy otvoreného obchodu založeného na pravidlách. Trojica predsedníctiev bude zdôrazňovať myšlienku, že obchod môže prispieť k zachovaniu vysokej životnej úrovne, ktorej sa dnes tešia občania EÚ, a potvrdí záväzok EÚ presadzovať ambiciózne a progresívny program obchodu a investícií, ako aj podporovať inkluzívny a udržateľný rast a rozvoj. Mala by sa tiež ukončiť práca na nástrojoch boja proti nekalým obchodným praktikám a narušeniam trhu, ktoré budú kompatibilné s WTO. EÚ je globálny aktér, ktorý môže zohrávať dôležitú úlohu pri formovaní globalizácie a zabezpečovaní toho, aby z nej mali prospech všetky vrstvy obyvateľstva, prostredníctvom prevzatia vedenia v rámci WTO a tiež prostredníctvom dojednaní ambiciózných, vyvážených a komplexných viacstranných a dvojstranných dohôd. Cieľom obchodného programu EÚ by mali byť trhy otvorené takým spôsobom, aby posilňovali zodpovedné podnikanie a globálnu správu v otázkach, ako sú pracovné práva, ochrana životného prostredia a ľudské práva. To znamená, že je potrebné pokračovať v prebiehajúcom procese úvah o tom, ako pristupovať k novým obchodným dohodám. Súčasťou pokračujúcej práce na dohodách o voľnom obchode s regiónmi a krajinami na celkom svete budú konkrétne príležitosti argumentovať v prospech obchodu ako hybnej sily rastu, ktorá prispieva k udržateľnému a inkluzívnemu rozvoju.

=====